

2. Абдалова О. И. Использование технологий электронного обучения в учебном процессе / О. И. Абдалова, О. Ю. Исакова // Дистанционное и виртуальное обучение. – 2014. – № 12. – С. 50–55.

3. Blurton C. «New Directions of ICT-Use in Education» – Режим доступу: https://www.academia.edu/36107452/New_Directions_of_ICT-Use_in_Education

4. Хомишин І. Ю. Сучасні інформаційні технології в освіті [Електронний ресурс] / І. Ю. Хомишин. – Режим доступу: <http://aphd.ua/publication-157/>

Радченко Я.Д.

студентка;

Сірінюк-Долгарьова К.Г.

доцент, заступник декана з міжнародної діяльності,

проектний менеджер факультету,

Запорізький національний університет

ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЛОНГРІДУ ЯК ФОРМАТУ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

З появою та стрімким розвитком цифрового середовища змінився і споживач інформації – з «читача» або «глядача» він перетворився на «користувача», «озера». І тепер, аби зацікавити аудиторію нового рівня – медіа мають докласти неабияких зусиль. Цим зумовлений синтез журналістики – поява нових форм, форматів, жанрів та платформ. Одним з прикладів цього явища можна вважати появу та розвиток такого мультимедійного формату як лонгвід.

Журналістикознавець В. Садівничий визначає лонгвід як «складний твір, що містить текст, фотогалерею, інформаційний малюнок, відеоряд та аудіопередачу або кілька із цих елементів» [1, с. 46]. Своєю чергою, науковиця М. Чабаненко зазначає, що «лонгвід – це різновид інтернет-публікацій, цікава мультимедійна розповідь великого розміру», звертаючи увагу також на те, що цей вид матеріалів розрахований на перегляд з гаджетів із сенсорними дисплеями [3, с. 58].

Попри поширену думку, що довгі тексти в інтернеті не мають попиту, практика професійних онлайн-видань доводить протилежне. Сучасні технології та мережеві інструменти дозволяють адаптувати

об'ємні матеріали для зручного читання в інтернеті. Лонгрід є прикладом влучного застосування новітніх цифрових технологій – мультимедійного комплексу, що складається безпосередньо з самого тексту, доповнюється ілюстраціями (фотографіями, інтерактивними зображеннями), відео та аудіоматеріалами, презентаціями, фоновою музикою, вбудованими цитатами тощо [4, с. 197].

Дослідниця І. Мацшина визначає такі ключові характеристики лонгріду: актуальність теми; поглиблене дослідження теми; використання великої кількості джерел; присутність особистого «Я» журналіста в матеріалі; змішування жанрів у середині тексту; наявність різних мультимедійних елементів; використання схеми «паралельної розповіді»; наявність «історії в історіях»; аудиторія самостійно обирає для себе порядок перегляду тексту [1, с. 149].

Лонгрід – формат відносно новий, адже вперше онлайн-публікація цього типу з'явилася у 2012 році. Перший у світі лонгрід – «Snow Fall: The Avalanche at Tunnel Creek» («Снігопад: Лавина в тунелі Крик») – був реалізований в межах мультимедійного проекту американської газети «The New York Times». У цьому мультимедійному матеріалі, у форматі сторітелінгу, розповідається про трагічний випадок – схід лавини у Каскадних горах у штаті Вашингтон, під час якого загинули троє відомих лижників. Окрім великого тексту в матеріалі присутні повноекранні анімаційні карти, що демонструють читачеві горні дороги, а також фотографії та відео. В перші дні лонгрід переглянули близько 3,5 млн читачів, а «Snow Fall» стало загальною назвою для публікацій, що поєднують у собі текст та аудіовізуальне наповнення (відео, зображення, аудіо, інфографіку) в єдину історію [2]. Автора матеріалу, Дж. Бранча, було відзначено Пулітцерівською премією у номінації «Художня література».

Після цього, команда «The New York Times» розробила новий вид верстки, завдяки якому читач може переглядати відео та слайд-шоу автоматично, без зайвих перемикань, як тільки догортає текст до певного моменту. У такому форматі у 2013 р. було випущено репортаж «A Game of Shark and Minnow» («Матч акули та пічкура») про конфлікт між Китаєм і Філіппінами за острова Спратлі в Південно-Китайському морі. Матеріал доповнювався повноекранними відео, анімаційними google maps та зображеннями. Подібний формат дозволяє читачам «поринути» в історію, оглянути територію, почути звуки моря та зливи.

Лонгрід нового рівня та більш зручного влаштування у 2013 р. створила редакція газети «The Guardian». У матеріалі «Firestorm» («Вогняний шторм») розповідається історія родини Холмс, яка пережила масштабну лісову пожежу в Тасманії. Текст накладений на фото та відео, розділений за блоками. Зручний інтерфейс дозволяє перемикати сторінки, обирати розділ та варіант подачі інформації – можна відкрити та прослухати аудіозапис, переглянути відео або просто прочитати текст. Для відтворення повної картини подій та глибокого занурення в історію – робити це треба саме в тому порядку, як це розташовано в меню.

Науковиця І. Мацішина зазначає, що задля заглиблення в лонгрід та зручного перегляду сторінки використовують такі інструменти веб:

1. Parallax (паралаксна верстка, скролінг) – ефект, завдяки якому об'єкти на сторінці можуть рухатися з різною швидкістю (ті, що ближче до спостерігача рухаються швидше, ті що далі – повільніше).

2. Back to top (повернутися вгору) – кнопка, що дозволяє повернутися на початок тексту, коли сторінка проскролена вниз.

3. Position sticky (прилипання) – техніка, при якій елемент при прокручуванні ніби «прилипає» до кордону вікна. Тобто, щоб прогорнути відео або фото, треба декілька разів потягнути вниз.

4. Progress bar (смуга прокрутки) – індикатор, що допомагає користувачеві зрозуміти у якій частині сторінки він знаходиться.

5. Menu Spy (супроводжувальне меню) – навігація на сайті [1, с. 150].

Однією з головних особливостей лонгріду, на нашу думку, є поєднання інформаційного наповнення з емоційною складовою, що відтворюється за допомогою взаємодії текстових елементів з мультимедійним супровідом. Саме тому для формату «довгого читання» підходять популярні теми, які зацікавлять та привернуть увагу багатьох читачів – актуальні та визначні події у суспільстві (наприклад, зараз надзвичайно популярними є лонгріди про пандемію), а також подання нескінченного потоку інформації обирають найцікавіше (приміром, перелік найкращих пісень, виконавців, книг, фільмів чи серіалів).

На сторінках українських інтернет-видань лонгріди починають з'являтися та набувають популярності у 2014-2015 рр. Одними з перших вітчизняних видань, у яких з'явився такий формат як лонгрід є «Новое время», «Дзеркало тижня», «Українська правда» та спецпроекти ТСН. Заснований у 2014 р. проєкт «The Ukrainians» повністю присвячений лонгрідам, зокрема інтерв'ю у цьому форматі.

На початку становлення лонгвідів в українському медіапросторі, теми для створення матеріалів були примітивними, адже зазвичай у форматі репортажу висвітлювалися такі події як: війна на Сході України, катастрофа на ЧАЕС, Майдан Незалежності.

Варто зазначити, що до річниці Революції гідності українськими та російськими журналістами було створено декілька якісних тематичних лонгвідів: «Небесная сотня» («Українська правда», 2014 р.), «Історія Євромайдану. Хроніка української революції» («Insider», 2014 р.), «Істория Евромайдана» («Газета.ру», 2014 р.).

У 2015 р. українська «Телевізійна служба новин» опублікувала рейтинг найкращих лонгвідів, зроблених ТСН за цей рік. Відтоді різні видання («Media Sapiens», «Новинарня», «Детектор медіа», «24 канал» та ін.) почали створювати та публікувати переліки топових лонгвідів року.

Сьогодні чимало українських видань публікують лонгвіди в межах спецпроектів («24 канал», «112.ua») або навіть створюють окремий розділ («Сьогодні», «ТСН», Радіо «Свобода») для матеріалів цього формату. В деяких новинних виданнях публікуються доволі примітивні лонгвіди, адже в них використовуються традиційні компоненти журналістського матеріалу – текст, фотографії та відео. Інші видання використовують новітні інструменти веб, для створення цікавого візуалу.

За тематикою сучасні лонгвіди українських видань поділяються на: топи та дайджести, історії життя та успіху, репортажі, огляди, підсумки подій у сфері освіти та науки, економіки, культури тощо.

Отже, лонгвід (який також називають Snowfall, feature, long story) – це мультимедійний проєкт, присвячений конкретному питанню, проблемі чи події. Окрім тексту може містити в собі фото, відео, аудіо, інфографіку, комп'ютерну 3D-графіку, карти, схеми та інші засоби мультимедійності та інтерактивні елементи. Ключовою характеристикою такого формату є великий обсяг матеріалу, а основою – журналістський твір (з мінімумом «води»). Лонгвіди зі складною версткою (зокрема, крупноформатними ілюстраціями та відеозаписами) краще переглядати через пристрої з широким екраном, для того, щоб оцінити деталі та графіку матеріалу. Найпопулярнішими лонгвідами залишаються матеріали «BBC», «The New York Times», «The Guardian», «CNN». Попри розвиток та поширення такого формату як лонгвід, далеко не усі українські ЗМІ використовують потенціал візуальних платформ.

Список використаних джерел:

1. Кросмедіа : контент, технології, перспективи : колективна моногр. / за ред. В. Е. Шевченко. Київ, 2017. 234 с.
2. Сытник Е. После «Снегопада»: Как старые редакции ищут дорогу к новому читателю. Bird In Flight. 2016.
3. Чабаненко М. В. Мультимедійність в інтернет-журналістиці : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : Просвіта, 2018. 80 с.
4. Шашенко С. Комунікаційні аспекти сучасних мультимедійних лонгвідів: українська практика. *Український інформаційний простір : Науковий журнал*. 2019. Число 1(3). С. 197–210.

Слюсаренко М.І.

кандидат наук із соціальних комунікацій,

*Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського*

ВИТОКИ ПРАВЗІРЦІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПАБЛИК РИЛЕЙШНЗ В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ РОМАНУ П. КУЛІША «ЧОРНА РАДА»)

Як відомо, паблік рилейшнз (ПР) – діяльність, скерована на досягнення взаємопорозуміння та згоди між людьми, соціальними групами, класами, націями, державами на основі цілеспрямованого формування громадської думки та управління нею [3]. ПР зародилася в 20-их роках ХХ ст., а «батьком суспільних відносин» став американець Едвард Бернейс. В Україні паблік рилейшнз втілюється з приходом незалежності. Однак прийоми комунікування, що на сучасному етапі отримали назву паблік рилейшнз, були відомі ще в період Київської Русі, а сними або князівські з'їзди, а також народні віча засвідчили демократичні засади зносин влади та громадськості [4]. Зразком високо організованої селянської спільноти у ланцюгу громад Галицько-Волинського князівства стала громада Тухлі [7]. Керуючись європейськими нормами співіснування, тухольці колективно на загальних зборах (копах) вирішують нагальні питання, а ухвалені рішення стають законом для всіх мешканців. Важливим інститутом